

ÖSTERREICHISCHE
NATIONALBIBLIOTHEK

68709-B

~~Neu-~~

1873-74

ČETVRTO GODIŠNJE IZVIEŠĆE

SAMOSTALNE

GRADSKÉ REALKE

U

OSIEKU

KONCEM ŠKOLSKÉ GODINE

187³/₄

U OSIEKU

TISKOM TYPOGRAFIČKO-ARTISTIČNOGA ZAVODA J. FRANKA.

„Dvie vile umjetnice“ allegoria ođ Ognjoslava Utješenovića Ostrožinskoga.¹⁾

(Tumači J. Vitanović.)

Malo će biti pjesničkih proizvoda te vrsti, koji bi ne samo svojim pjesmenim smierom, nego i svojimi sastavinami, kao i krasotom i pravilnošću jezika bili prama pravilom krasoslovnim tako udešeni i izvedeni, kao što je ova allegorija, *koja prilikovnim načinom oponaša razliku između pjesništva umjetnoga zapadnoga i narodnoga istočnoga*. Odobrah si ovu pjesmu za ovogodišnje izvešće ne toliko, da razvijem i na vidik iznesem bog zna kakovu mudrost i učenost, već da i ja nešto doprinesem k tomu, da se naši pjesnički proizvodi dostojnije uvažē, te da ih bolje upoznāmo, nego što je to dosad bivalo. Nitko nam nemože niekati, da ih nebi imali krasnih, nu to znademo svi, kako su nam čitanke za više razrede udešene i koja su nam sredstva u svrhu popunjēnja onoga, što nam školska knjiga nesadrzaje, na razpolaganju; s toga se i dogadja, da se mnogi pjesnički proizvodi, koji su svojim smierom i krasotom vanskoga oblika zaslužili naše podpuno priznanje, na mnogih zavodih jednostavno pročitaju i bez predhodnoga tumačenja i razmatranja na izust uče. Ovim člankom mislim svojim učēnikom pokazati, kako će, čitajući pjesničke proizvode, morati ih razmatrati i iz njih istinu razabirati od bujne mašte pjesnika. Da se tako postupati mora, sliedi iz članka „o pjesništvu“ od samoga Utješenovića, koji, tražeći u svakom pjesničkom proizvodu istinu, veli: *Pjesnikovo oružje je besjedića gole istine u krasnu koju odoricu obučena. Njemu nije dosta, da samo golom riečju dokaže, kao što to govornik običava, već on svoju besjedu zavije u cviet životvorni, da i krasota izraza njegova zanese i uzhit; način se govora njegova može prispodobiti s viencem od razlika cvieća; ali ono nije silom nabrano i natrgano, nego samo u perivoju srca njegova u vienac savito; a žilice mu se drže toga perivoja i tako nemože nikada uvehnuti; oduzmi i razpleti mu cvieće, sinuti će iz*

¹⁾ Čitanka za gornje gimnazije knjiga II, str. 306.

njega zrnje gole istine; a gdje neima toga božanstvenoga sjemenu, ako i neostane ništa umna i plemenita, što bi se moglo prostom besjedom izraziti, takova pjesma neima nikakove umjetničke vrijednosti, ta bio njezin tvorac tripot Schiller i Göthe.¹⁾ Što spisatelj ovdje o pjesništvu veli, valja ponajviše i o ovoj pjesmi, jer ona već po svojoj bitnosti istinu sadržavati mora, a zadaća je obuke protumačiti sve, što jasno nije.

Prije svega da vidimo, što se razumieva pod alegorijom, pa onda, zašto ovu pjesmu u ovu vrst pjesništva uvrstiti moramo.

Alegorija je po svojoj bitnosti pjesma što pripovijedajuća, što pako opisujuća; u njoj se oponaša čin (predmet), u njoj samoj neimenovan, u potpuno izvedenoj prispodobu. Dobre allegorije treba da imadu sliedeća svojstva:

1. Prilika, kojom se istinit predmet oponaša, mora predmetu samomu posve podobna da bude, t. j. sličnost izmedju predmeta, koji je oponašan, i prilike, kojom se predmet oponaša, mora da bude istinita; protuslovnih obilježjah u njoj nesmiye biti. Dobro je dakle izvedena prilika u allegoriji, koju je, kako nam poviest bilježi, pripovijedao Menenij Agripa 494 pr. Is. izselivšim se na sv. goru plebejcem; jer dočim su *radni plebejci* posve slični udom čovječjega tiela, *patriciji* priliče želudcu, jer sprevađjahu udoban život, koji je odvisio od radnje plebejacah; a isto razmierje postoji izmedju udah čovječjega tiela i želudca.

2. Prilika mora biti konkretna i svakako lakše pojmliva nego predmet sam, koji je većim dielom abstraktan, što ipak uvijek ne-mora da bude.

3. Allegorija treba da djeluje oponašajućom sličnošću na razum, a živahnošću pripovijedanja i potankošću opisa i na maštu čitatelja.²⁾

Pročitamo li gori rečenu pjesmu, pa sravnimo li ju prama ovim pravilom, to ćemo naći:

1. Oponašani predmeti jestu pjesništvo umjetno, zapadno i pjesništvo iztočno, narodno;

2. Vila, rodod od zapada, prilika je pjesništva zapadnoga, a vila, rodod od iztoka, zastupnica je pjesništva iztočnoga.

Sada treba da vidimo, kako je ova prilika izvedena i u koliko je istinita.

¹⁾ Čitanka za gornje gimnazije str. 308.

²⁾ Scheinpflug Dichtungsarten str. 150.

Pjesništvo istočno i zapadno slika pjesnik u osobi obojih vilah i to, dajući im oblik konkretan, oblik djevojke. Način, kojim pjesnik to čini, odgovara posve zahtjevu pravila, jer je prilika istinita; on bo iztiče, kako se u zapadnom umjetnom pjesništvu pojmi i izrazuje krasota, a kako opet u istočnom narednom. On više cieni prirodnu prostotu, nevinost i slobodu istočnoga narodnoga pjesništva, nego li mnogimi pravili ograničeno, napeto, kadkad nenaravno i izopačeno pjesništvo zapada. To se dade izvesti i dokazati s prva dva odsjeka pjesme; jer zapadnu vilu, zastupnicu i uzročnicu zapadnoga pjesništva, slika pjesnik djevojkom, ali njena ljepota nije naravita, *ona bo je obukla odoricu po modi, namreškala je u sitno rukave, po rukavih joj zlatne narukvice, koje znače, da ju zlatni lanci vežu.* Naproti tomu je vila, rodod od iztoka, *zlatna sora neba istočnoga u cviećicu draga lica svoga; odorica joj nije po modi, već od oblakah, navezanih od sunčanih zrakah.* Tu se nerazumieva morda samo odielo krasnoga spola u zapadu, već puno više način, kako u zapadu krasotu zriju i pojme. Više se naime u zapadnom umjetnom pjesništvu gleda na vanski oblik, nego li na uzhit i naravitu ljepotu; mnoga bo krasna misao razbija se o obliku pjesme. Veber veli o romanticizmu, *da se mjesto ozbiljnih, umjerenih i naravi shodnih misli uvedene većim dielom razmažene, pretjerane i utvorene; da je čedni i jasni slog zamjenio se zamršenim, da se je jakost rieči žrtvovala blaglasnoj slaboci.*¹⁾ Ovu istinu preneo je pjesnik na cielo zapadno pjesništvo, te je još iztaknuo, da se u zapadu više gleda na sjajnu odoru i tašt nakit, nego li na naravitu krasotu i duševnu nepokvarenu vrijednost. Za dokaz služe nam osobe, njihova nagnuća i iz toga nagnuća proizašli čini, koji nam se u zapadnom pjesništvu oponašaju. Primjerah zato naći će svatko u izobilju u franczkih i njemačkih pjesničkih proizvodih. U dalnjem opisu obojih vilah iztiče pjesnik ovu istinu još više, jer dočim je vila, rodod od zapada, *svoje rukave sitno namreškala, dočim ona nje-dra, svetinju vilinsku, bezobrazno na ogled postavlja, — navezla je vila, rodod od istoka sitno rukave, al ih nije sitno namreškala, da se vidi, što se gledat smije; ona biele grudi stidljivo sakriva.* Ovdje pjesnik uprav upozorava na one sujetne i bezstidne prizore i izraze u mnogih franczkih i njemačkih romanah i inih pjesničkih proizvodih, koji često krasoslovnju vrijednost pjesmotvora umanjuju i čine, da se mnogi, inače umjetno izveden pjesmotvor, nemože dati u ruke svakomu, najpače ne slabomu spolu i omladini.

¹⁾ Čitanka za gornje gimnazije: Duh Osmana Gundulićeva str. 306.

Zapadno pjesništvo netraži od svojih osobah, da imaju stas vilinskoga ureša, već da su se o pasu stegnule, da i jedva usdahnuti mogu, — a vila, rodом od iztoka, uzrastom je tankovita jela. Vila, rodом od zapada, izpod pasa se u šir nadima, kao plasnica usried livadice, a na glavi zlatnu krunu nosi, dočim vila, rodом od istoka, nosi biser-krunu vrh visoka čela, biser-krunu od bisera iz domaćega mora, a raj nebeski u pogledu nosi, u ručicah vienac od lovora vije. Ovom krasno i vještački izvedenom prisposobom još bolje iztiče pjesnik, u čem zapadno a u čem istočno pjesništvo nalazi krasotu: u zapadu nalazi nenaravitu nadutost i ugladjenost sa svimi njenimi opačinami, a u iztoku nevinu, prirodnu krasotu su svimi njenimi milinami. Zlatna kruna, zlatne narukvice i zlatni lanci treba da nas sjećaju na mnoge pjesničke proizvode zapada, koji nisu postali toliko slobodnom voljom pjesnika, koliko uplivom novca i zlata. Istočno narodno pjesništvo radja majka priroda u slobodi, a zapadno, ako ne uvijek, a ono barem vrlo često snizuje se do pukoga obrta. Istočno narodno pjesništvo svojina je celoga naroda, koji ga svakom prilikom njeguje, a zapadno umjetno proiztiče iz nekolicine naroda, kod kojega i ostaje, jer se vrlo riedko u prosti narod širi. Ovu istinu nam potvrđuje pjesnik, jer njegova vila, rodом od iztoka pjeva:

„Ja sam vila svome rodu mila,

U slobodi priroda me rodi.

Od javora iz zelenih gorah,

Braća su mi koljevku savila!

A na grani tankovite jele

Majka mene ljuļajuć odhrani

Sladkim medom i rosicom ranom“

Ako i je teŹko u svih potankostih pogoditi misao pjesnika, to će ipak svatko ove stihove lahko razumjeti. Stihom prvim „Ja sam vila svome rodu mila“ iztiče pjesnik pjesnički dar i oduševljenost, kojom naš narod pjeva. Taj je dar narodu od naravi prirodjen i narod se bez svakoga upliva tim darom sluŹi. Pod „Braćom“ razumjeva pjesnik narodne pjesnike, a pod „koljevkom od javora“ ništa drugo nego javor gusle. Priroda, majka narodnih pjesamah, hrani ju na graničici tankovite jele t. j. radja pjesmu u ustijuh narodnih pjesnikah, a ona se u gori ori i odjekuje o granah takovite jele, na koju je pala biserna rosica. Tu treba i to u obzir uzeti, da je gora po narodnoj priči prebivalište vilah.

Nadalje pjeva vila, rodом od iztoka:

„Kad ugledam danicu sestricu,

Gdje se svietli na modrome nebu,

Ja poletim na to polje ravno,
 Gdje pastiri u kolu igraju.
 Liepe njima ponudice nosim;
 Ponudice premile pjesmice.
 A kad sunce nad goru izidje,
 Ja dozivljam mile posestrime
 Pa igramo kolo naokolo
 Na plandištu, pjevajuć pjesmice.“

Tko pozna život našega naroda, tomu su ovi stihovi posve jasni. Pripisuje se vili isti onaj život, koji i naš narod sprovodi, a tim se glede pjesništva tvrdi, da nam narod pjeva kroz usta pastirah, koji tjerajuć ranom zorom svoju stoku na pašu, uz frulicu ili dudučić pjesme slažu. Istim načinom pjevaju o podne, kada se na plandištu u kolo uhvate. Pjesme, koje se tom prilikom pjevaju, većim dielom su *ženske* (Vuk) i to ljubovne, pastirske i poskočnice.

Još više označajne su rieči vile na kraju pjesme, koju ona pjeva :

„Te kad zlotvor prieti domovini,
 Tad poletim da braću *probudim*,
 Da si oštre svoje britke čorde;
 Pa kad ljute otjeraju zvieri,
 Ja na polju cviećica naberem,
 A u gaju zelen-lovorike :
 Cviećem *litim* oružje vitežko,
 A vitežke lovorikom glave.“

Ovdje se iztiče, da se *davorijami*, kojih naš narod mnogo ima, narod proti neprijateljem budi, a *junackimi pjesmami* da se slavi uspomena hrabrih junakah pobjednikah, a, podjednako se i to dokazuje, da se naša narodna vila pjevačica neoglasuje samo ondje, gdje se udoban sprovodi život, već i ondje, gdje smrtno grme cievi, gdje se čuje zveket britkih čordah.

U trećem odsjeku se pripovjeda, kako su se vile, zagledavši se tek u gorici pod zelenom jelom, zavadile; kako je vila od zapada htjela s puta odtisnuti vilu iztočanku, nazivljuć ju pri tom djevojkom seljankom i opredjeliv joj kolibicu za prebiele dvore. Još se je k tomu vila zapadkinja hvalila, da ju slavi po bijeloga svieta, te da će osvojiti iztok, pa da će vilu, rodnom od iztoka, pozvati, kad njoj bude drago, nu samo pod uvjetom, ako joj vila, rodnom od iztoka, bude htjela dvorkinjom biti.

Taj sukob nalazimo u poviesti kniževnosti u istini. Umjetno pjesništvo, koje je u zapadu na visoki se stepen uzvisilo, uzelo je,

kao što u obće i zapadna naobraženost, širiti se put iztoka, pa kao što u obće sve, što narodnim nazivljemo, ovoj naobraženosti podliega, tako se je i narodnomu pjesničtvu od zapada ukazala pogibelj, nu pjesmenost naroda našega, ta vila umjetnica, tvrda bijaše hrid, o kojoj su se svi pokusi o uništenju narodnoga pjesništva razbili, jer ako u nas bude još toliko pjesnikah umjetnikah, ogranci narodnoga pjesništva uvehnuti neće. Ako i jesmo primili spretniju zapadnu nošnju, ako i odustasmo od mnogih narodnih običajah: ovaj prirodjeni, i zato označajni dar, ostaviti nećemo, niti možemo. Istina je, da narodno pjesništvo prije nije imalo cienes, nu odkada su pjesnici u Njemačkoj u svom narodu tražili lieka, da se otresu prekomjerna tudjega ukusa, odkad su pojedini nailazili na narodne njemačke pjesničke proizvode i odkad su braća Grimm njemačkomu narodu iz mrtvila probudjene i iz zabiti izvadjene narodne priče, pripovjedke i pjesme počela na vidik iznositi: poče se razliegati slava narodnih pjesamah ne samo našega naroda, već i cieloga iztoka. Sve to liepo nam slika pjesnik u četvrtom odjelu pjesme.

Tu sidje Bog pjesamah sa nebesah na laganih krilih, a saviv krila, stade medju zavadile se vile i govoraše:

„Mir da bude s vami, biele Vile!

Bog istine, tvoreći svietove,

Od zapada sam iztok razdjeli,

Preko zemlje nijedna nestupi.

Tebi'e dano, Vilo rodod od zapada!

Da smiona do neba se visi,

Nebo i zviezde da k zemlji privlačiš.

A tebi je od iztoka vilo!

Namjenjeno (ah krasne zadaće!)

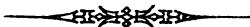
Da na zemlji raj i nebo твори,

Da pustinju u nebo pretvaraš“

Iz zadaćah, koje se ovdje Vilam namjenjuju, vidi se i zadatak, koji umjetno i narodno pjesništvo ima. Od umjetnoga se pjesništva traži, da se do neba visi, te da nebo i zviezde k zemlji privlači, t. j. da se maštom u duši pjesnika takove predstave radjaju, kakovi u njegovu životu neima, te da pjesnik pomoću mašte ovu stvorenu pomisao nječega krasnoga u potpunaj i što savršenijoj slici (uzor, ideal) izvede, jednom riečju zadaća umjetnoga pjesništva je idealizacija. Naproti tomu je zadaća narodnoga pjesništva, da na zemlji raj i nebo твори, da pustinju u nebo pretvara, t. j. da sviet i sve, što je na njem, onako zori, kao što u istini jest, i da ovaj od prirode same stvoren uzor onako slika,

kako ga je priroda stvorila ili stvoriti mogla. Prizori i epiteta, koja u umjetnom i narodnom pjesničtvu nalazimo, ovu istinu dokazuju.

Iz svega se ovdje navedena vidi, da je pjesnik u sastavu ove allegorije zadovoljio svim pravilom krasoslovnim, a uzmemo li u obzir vještački razvoj, krasan i pravilan jezik, to moramo tvrditi, da je ova allegorija uzor pjesništva te vrsti.

Školske vesti.

A.

OSNOVA PREDAVANJA PO UČITELJSKIH SILAH.

Broj	Imena	Po- ljeće	Predmet	Raz- red	Broj satih na tjedan	Opazka
1	Vitanović Josip ravnatelj.	I.	Hrv. jezik Zemljopis i poviest	I. i IV. I. i IV.	14	Čuvar numis- matičke sbir- ke i knjižni- čar
		II.	Hrv. jezik Zemljop. i pov. Računstvo	IV. IV. II.	10	
2	Fillipović Stanko vjeroučitelj.	I. i II.	Vjeronauk Hrv. jezik	I.—IV. II. i III.	14	Razrednik II. razreda
3	Jovančić Jovo nam. učitelj.	I.	Prirodopis Mjerstvo Računstvo Lučba Graditeljstvo	I. i III. II. I. IV. IV.	19	Razrednik I. razreda; čuvar priro- dopisne i luč- bene sbirke
		II.	Prirodopis Lučba Hrvatski jezik Zemljopis	I. i II. IV. I. I.	17	
4	Streitenberger Ante, učitelj glavne učione u doljnjem gradu Osijeku, pridjeljen na službo- vanje realci	I.	Njemački j. Zemljopis i poviest	I.—IV II. i III.	20	Razrednik III. razreda.
		II.	Njemački j. Zemljopis i poviest	II.—IV II. i III.	17	
5	Streier Slavoljub profesor kr. gimnazija u Osijeku, učitelj fran- ceskoga jezika na realci	I. i II.	Franceski jezik u dva odjela	(II. i III) A odjel i (III. i IV) B odjel.	4	—
6	Ušeničnik Primaž nam. učitelj	I.	Računstvo Fizika Mierstvo	II, III, IV III. i IV. III.	20	Razrednik IV. razreda; čuvar fizi- kalne sbirke
		II.	Računstvo Fizika Njemački jez.	III. i IV. III. i IV. I.	17	
7	Waldinger Adolfo priv. učitelj	I.	Prostor. risanje Mierstvo i risanje Krasopis	II, III, IV I. I. i II.	21	Čuvar sbirke prostoruč- noga risanja
		II.	Prostor ri- sanje Krasopis	II.—IV, I. i II.	16	
8	Vaněček Josip nam. učitelj	II.	Mierstvo i risanje Graditeljstvo Računstvo	I. II. III. IV. I.	18	Čuvar sbirke mjerstvenoga risanja

Nauk vjere učio je grčko-iztočne učenike veleč. gosp. Ivan Janošević, a izraelitičke učenike gosp. nadrabin Samojlo Spitzer. U crkvenom pjevanju vježbao je učenike gosp. vjeroučitelj Stanko Filipović.

B. OSNOVA PREDAVANJA.

I. R a z r e d.

Razrednik: g. I. Jovanić.

Vierouka: Cijeli nauk o vieri krstjansko-katoličkoj, o Isusu odkupitelju i duhu sv. posvetitelju — po regensburžkom katekizmu. Uz to biblička poviest staroga zakona i prikladne sgode iz novoga zakona po Topaloviću. Na tjedan dva sata.

Hrvatski jezik: Oblikoslovlje; čitanje, pripovijedanje, pamtjenje primieranih štivah. Svakih 14 danah jedna domaća, a svaki mjesec jedna školska zadaća. Čitanka od A. Vebera, slovnica od Mažuranića. Na tjedan 4 sata.

Njemački jezik: Samostavnik, pridavnik, brojniki, zaime, pomoćni glagolj; uz to predlozi u najobičnijem značenju. Tvorba riečih; pravopis. Dvie zadaće na mjesec; svaki mjesec jedna školska. Čitanka od Madiere; slovnica od Knappea. Na tjedan 3 sata.

Zemljopis: Početki zemljopisa mathematičkoga i fizičkoga. Pregled površja zemlje hidro-orografski i politički. Zemljopisna početnica od M. Mesića. Na tjedan 3 sata.

Prirodopis: Životinjstvo po Vukasoviću. Na tjedan tri sata.

Mathematika: Desetni brojni sustav. Temeljni računi s neimenovanimi i jednoimenovanimi brojevi, bez i s desetinskim ulomci. Počela o dielivosti brojevah, najveća zajednička mjera, najmanji zajednički višekratnik. Obični ulomci, pretvorba njihova u desetinske ulomke i obratno, računanje s povratnim desetinskim ulomci. Računanje s višeimenimim brojevi. Na tjedan tri sata. Po računici od Vilikusa.

Mjerstvo i mjerstveno crtanje. Po Fialkovskom: Mjerstveni nazorni nauk, mjerstveni likovi u ravnini (pravac, kut, trokut, četverokut, višekut, kružnica i pakružnica), kombinacije tih likovah, mjerstveni ornamenat. Pečetak mjerstva u prostoru, crtanje po žičnih, drvenih i sadrenih modelih. Na tjedan 6 satih.

Krasopis: Latinica, ćirilica i njemačko pismo. Na tjedan 2 sata.

II. R a z r e d.

Razrednik: g. Stanko Filipović.

Vierouka: Nauk o zapovjedih božjih i crkvenih, o griehu i krieposti, o milostih i krieposti, o molitvi; k tomu sgode bibl. poviesti novoga zakona. Po regensburžkom katekizmu, biblička poviest po Topaloviću. Na tjedan dva sata.

Hrvatski jezik: Jednostavna izreka, (opetovanje oblikoslovlja), čitanje, pripovijedanje, pamtjenje primjerenih štivah. Svaki 14 danah kućna, a svaki mjesec školska zadaća. Čitanka od A. Vebera, slovnica od A. Mažuranića. Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik: Glagoli jake sprege; tvorba riečih. Jednostavna izreka (kod objekta predlozi u raznih značenjih), pravopis. Dvie zadaće na mjesec. Čitanka od Madiere. Slovnica od Knappe-a. Na tjedan 3 sata.

Zemljopis i poviest: a) zemljopis Azije i Afrike, potanji opis gorjah i riečjah europskih, osobito jugoistočne Europe, uz kartografska viežbanja. Zemljopis od P. Zoričića. Na tjedan 2 sata. — b) Crtrice iz poviesti staroga vieka po poviestnici od M. Mesića. Na tjedan 2 sata.

Prirrodopis: Zorna obuka u prirrodopisu: I. poljetje: rudstvo po Pećirki II. poljetje: bilinstvo po Ž. Vukasoviću. Na tjedan 3 sata.

Mathematika: Najvažnije iz nauke o mierah i utezijh, o novčarstvu, o pienzeih s osobitim obzirom na franceski sustav. Pretvaranje mierah, utezah i novacah. Nauk ob omierih i razmierih; suvežni račun, postotni i jednostavni dobitni, popustni (discont) i obročni račun. Družni, popriečni i smiesni račun, po Vilikusu. Na tjedan 3 sata.

Mierstvo i mjerstveno crtanje: Mierstvo u ravnini, viežbanje u uporabi risarskoga orudja, riešavanje mierstvenih zadaćah iz planimetrije po Glaslu. Na tjedan 3 sata.

Prostoručno crtanje: Crtanje jednostavnih geometrijskih oblikah po tieleših (nastavak geometrijskoga risanja u I. razredu), crtanje ornamenatah s table i po modelih. Na tjedan 4 sata.

Krasopis: Nastavljeno viežbanje u pismu kao u I. razredu; uputa u franceski rond i ortarsko pismo (Nadelschrift.) Na tjedan 1 sat.

III. R a z r e d.

Razrednik: g. A. Streitenberger.

Vierouka: Iz obredoslovlja svi crkveni obredi kod službe božje i sveto-tajstvah po Balenoviću. Na tjedan 2 sata.

Hrvatski jezik: Sastavljena izreka, period, (opetovanje oblikoslovlja i jednostavne izreke) čitanje, pripovijedanje i pamtjenje primjerenih štivah. Svaki 14 danah jedna kućna, svaki mjesec jedna školska zadaća. Na tjedan 4 sata. Skladnja i čitanka od A. Vebera.

Njemački jezik: Izreka sastavljena (uz nju veznik), pravopis, 2 zadaće na mjesec. Čitanka od Madiere II. dio, slovnica od Schillera.

Zemljopis i poviest: a) Evropejske države osim austro-ugarske države. Amerika i Australija. Kartografska vježbanja. Zoričićev zemljopis. Na tjedan 2 sata. b) Crtrice iz poviesti srednjega vieka. Povjestnica od M. Mesića. Na tjedan 2 sata.

Mathematika: Nastavljeno vježbanje u računanju s posebnimi brojevi, da se opetuje i razširi dosadašnje učevno gradivo iz aritmetike. Sastavljeni omieri s uporabom na razne zadatke iz trgovinskoga života. Uvježbanje u 4

prvih temeljnih računih u obćenitih brojevih s jedno i višečlanci, u koliko je to potrebno za obrazloženje nauka o umnažanju i izvadjanju drugoga i trećega korena, o umnažanju na drugi i treći uzmnog. Izvadjanje korena drugoga i trećega stupnja iz posebnih brojevah, skraćivajuć i neskrraćivajuć. Aritmetika od Strehla. Na tjedan 3 sata.

Siloslovlje: Obća svojstva, toplina, ravnoteže i gibanje krutninah, kapljevinah i uzdušninah; zvuk. Siloslovlje od Pisko-a. Na tjedan 3 sata.

Mierstvo i mjerstveno crtanje: Tielomierstvo; riešavanje ovamo patrećih zadaćah; upoznavanje i konstrukcija najvažnijih krivuljah, po Glaslu. Na tjedan 3 sata.

Prostoručno crtanje: Početci glavah uz tumačenje s table; risanje ornamenatah. Na tjedan 4 sata.

IV. R a z r e d.

Razrednik: g. Primaž Ušenčnik.

Vierouka: Tumačenje obredah pri posvetbah i blagoslovih u rimo-kat. crkvi, zatim glavnih svetkovinah po Balenoviću. Zatim po okolnostih opetovanja iz II. i III. razreda. Na tjedan 2 sata.

Hrvatski jezik: Metrika, trope, figure, uz opetovanje oblikoslovlja i skladnje, čitanje, pripovijedanje primjerenih štivah. Svakih 14 danah domaća, svaki mjesec školska zadaća. Čitanka i skladnja od Vebera. Na tjedan 3 sata.

Njemački jezik: Opetovanje slovnice i skladnje; pravopis; razlaganje lakših štivah prama sadržaju, glavnoj misli i slovnici. Praktični sastavci. 2 zadaće na mjesec. Čitanka od Madiere, slovnica od Schillera. Na tjedan 3 sata.

Zemljopis i poviest: Zemljopis Azije, Afrike, Amerike, i Australije po Zoričiću. Opetovanje zemljopisa Austro-ugarske. Crtrice iz povjesti novoga veka uz osobiti obzir domaće povjesti. Na tjedan 4 sata.

Mathematika: Popunjujuće i razšireno opetovanje čitave aritmetike. Znanstveno izvedeni nauk o 4 prvih temeljnih računih s obćenitimi brojevi, najveća zajednička mjera i najmanji zajednički višekratnik, nauk o običnih ulomcima. Jednačbe I. stupnja s 1 i 2 neznanicama zajedno s uporabom na praktične slučajeve. Strehlova arithmetika; 4 sata na tjedan.

Siloslovlje: Magnetinja, munjina, svietlo i žarena toplina po Pisko-u. Na tjedan 3 sata.

Graditeljstvo: Počela graditeljstva s uzgrednim risanjem jednostavnih i sastavljenih gradjevnih konstrukcijah po Gabriely-u. Na tjedan 3 sata.

Lučba: Poznavanje prirodnih i umjetno tvorenih slučeninah; njihova uporaba u kućnom gospodarstvu, poljodielstvu i obrtu po Quadratu. 4 sata na tjedan.

Prostoručno crtanje: Početci osjenjivanja glavah tušom i crnom kredom, osjenjivanje ornamentah bojom. Na tjedan 4 sata.

Francoski jezik: Učio je u svem 31 učenik, i to u dva odjela:

a) I. odjel: praktično poznavanje slovnice i okretnost u prevadjanju po Plötzu. Na tjedan 2 sata,

b) II. odjel: Nastavljena obuka u gramatici i prevodu po Plötzu, na tjedan 2 sata.

C. ŠBIRKE UČEVNIH SREDSTVAH.

I. Knjižnica.

a) učiteljska.

Koncem lanske godine bijaše djelah	107
Ove godine priraslo	35
Dakle imade koncem ove godine	142 djela.

Kupljeno je:

1. Pjesnička djela Petra Preradovića	1 otisak.
2. Mesić poviest novoga veka	1 "
3. Veber Weltgeschichte IX.	1 "
4. Quadrat Chemie	1 "
5. Herr höhere Mathematik II. sv.	1 "
6. Daniel Geografie III. Band	1 "
7. Vukasović životinjstvo	1 "
8. Madiera deutsches Lesebuch III. Theil	1 "
9. Schiller deutsche Gramatik	1 "
10. Veber hrvatska slovnica	1 "
11. Veber čitanka za IV. razred	1 "
12. Musprat Chemie 28 svežićah	1 "
13. Realschule časopis 1874	1 "

Poklonjeno:

Od Karla Lehmana:

1. Schiller's prosaische Schriften 4 knjige otisak	1
2. Hempel's wohlfeile Klassiker Ausgabe 14 svežićah otisak	1
3. Dr. Konrad Martin, Lehrbuch der kath. Religion	1
4. Joh. Jos. Ign. v. Dollinger Beiträge zur Geschichte 1. Band	1
5. Močnik Lehrbuch der Arithmetik für I. II. Klasse	1
6. Močnik „ der Algebra für Obergymnasien	1
7. Schumacher biblische Geschichte	1
8. Joh. Slav. Tomiček Lehrhuch der böhm. Sprache	1
9. Jos. Ettinger Srijemsko-Slavonsko-Hrvatske divlje životinje, zvieri i ptice	1
10. Bibliografia della Dalmazia e del Montenegro	1
11. Nuovo Dizionario Italiano Tedesco	1
12. Mavra Vetranića Hekuba	1
13. Ivana Kanavelića sveti Ivan otisak	1
14. Bills Grundriss der Botanik „	1
15. Putsche lateinische Grammatik otisak	1
16. Schinnagels lateinisches Lesebuch „	1

17. Säfte lateinische Stilübungen	1
18. Koch's Wörterbuch zu den Gedichten des Virgilius otisak	1
19. Schabus Naturlehre otisak	1
20. Krüger Lexikon zu Xenophons Anabasis otisak	1
21. Partaš Naravoslovje otisak	1
Od umrvšega finančialnoga povjerenika Popovića	
22. La Sacra Bibbia.	

b) učenička:

imadjaše koncem lanske godine knjigah	192
pirasle ove godine	43
Imade koncem ove godine	235 knjigah.

Kupljeno:

1. Dr. et B. Reichenbach's Buch der Thierwelt, svezka 2.
2. Hintre's Urvelt.
3. Ernst Lausch's Märchenbuch.
4. M. O. Mohl's seltsame Geschichten.
5. Wagner, Heimat, svezka 2.
6. Wagner, Haus und Hof.
7. H. Wagner, Wald und Heide.
8. Dr. F. Orelli, Erholungsstunden.
9. Louis Thomas, Denkwürdige Erfindung svezka 2.
10. Louis Thomas, Buch denkwürdiger Entdeckungen, svezka 2.
11. Franz Hoffmann, die Gouvernante.
12. „ „ äusserer Glanz.
13. „ „ Belagerung von Colberg.
14. „ „ böses Gewissen.
15. „ „ Arbeit und Gold.
16. „ „ Thust du was Gutes, wirf's in's Meer, Sieht's nicht der Fisch, sieht's doch der Herr.
17. „ „ Wie man's treibt, so geht's.
18. „ „ Mozart's Jugendjahre.
19. „ „ aus der guten alten Zeit.
20. „ „ Starrsinn.
21. „ „ Beethoven
22. „ „ Am Wachtfeuer.
23. Katharina Diez, Theodor Mintrap.
24. „ „ Kaiserin Adelheid, Gemahlin Otto des Grossen.
25. „ „ Jung Stilling.
26. „ „ des Lied an die Freude.
27. „ „ Wengi der Bürgermeister von Solothurn.
28. „ „ Zwei Diakonissinnen ohne Ordenskleid.
29. „ „ die Zeiten sind nicht mehr, wo Bertha spann.
30. „ „ Joachin Neander.
31. Gustav Nieritz, ausgewählte Erzählungen, svezakah 5.
32. A. Guillemin, das Weltall, dvie knjige.
33. Armin das alte Mexiko.
34. H. Wagner's gelehrter Spielkamerad.

II. Zemljopisna i poviestnička sbirka.

U toj sbirci bijaše koncem lanske godine:

Globus	1
Zemljovidah	8
Historičkih zemljovidah	11
Grof Konstantin Norman poklonio globus	1
Dakle koncem ove godine komadah	21

III. Prirodopisna sbirka:

Bijaše u njoj koncem lanske godine:

Izduvenih životinjah	266
Rudah	925
Bilinah morskih i ljekovitih	240
Školjka morska	1
Ove godine nije pridložilo ništa	—
Ostaje dakle kao i lani	1432

IV. Učila risarska:

a.) Prostoručnog risanja:

Bijaše koncem lanske godine uzorah	598
ove godine nije ništa nabavljeno.	

b.) Mjerstvenoga risanja:

U ovoj sbirci bijaše koncem lanske godine spravah	17
Ove godine nabavljeno:	
žičnih modelah	25
graditeljstvenih uzorah	211
Ostaje dakle koncem ove godine	253

V. Fizikalna sbirka:

Koncem lanske godine bijaše u njoj strojevah	80
Ove godine nabavljen izoliran podnožnik	1
Ostaje dakle koncem ove godine	81

VI. Lučbena sbirka.

Ove godine tek ustrojena. Izim potrebnoga pokućstva nabavljeno 11 većih potpunih pokusnih strojevah, staklenicah, staklenih cievih, kaučuka i inoga za pokuse potrebnoga materijala (kemikalijah) i orudja u kupovnoj svoti od 370 for. a. v.

Imade u svem što potrošiva, što nepotrošiva inventirano u broju od 146.

VII. Starine (novci i papiri.)

Koncem lanske godine bijaše:

srebrnih starih novacah	20
bakrenih „ „	50
banakah „ „	2
kitajski list	1
Dakle u svem bijaše	73

Poklonio na smrtnoj postelji pokojni financialni povjerenik Ilija Popović:	
srebrnih starih novacah	24
bakrenih „ „	192
banakah „ „	12
U svem pridošlo	228
Ostaje u svem	301

P. LJETOPIS ZAVODA.

Školska godina 187³/₄ započe 1. listopada, nu ne bez zapriekah. Radi povišenja realke sa trirazredne niže realke u četvero-razrednu nižu realku, kao što je to u cijeloj našoj domovini učinjeno, predložilo je bilo ravnateljstvo ovoga zavoda, da se samo jedan učitelj, i to za struku mjerstveno-graditeljstvenu imenuje, dočim je vjeroučitelj imao preuzeti hrvatski jezik u dva razreda uz zakonitu nagradu. Pošto je ovaj predlog i od visoke vlade i od sl. gradskoga poglavarstva usvojen i odobren, bi još mjeseca lipnja 1873. razpisan natječaj; nu prijavi se samo jedan molitelj i to tehnik pražki *Jean Keyr* i bi od slavnoga zastupstva izabran nam. učiteljem, jer još nebijaše položio zakonitih izpitah. Taj izbor potvrdi visoka kr. zem. vlada, nu isti novoimenovani učitelj zahvali se 30. rujna brzojavnim putem na učiteljskom mjestu, i tako morade ravnateljstvo privremeno porazdieliti predmete među učitelje i umoliti, da se natječaj po drugi put razpiše. Uslied na novo razpisanoga natječaja prijavi se za gore rečeno mjesto tek koncem mjeseca prosinca slušatelj pražke tehnike *Josip Vančček*, koji je u skupštini slavnoga gradskoga zastupstva od 12. ožujka 1874. izabran i od visoke kr. zemaljske vlade, odiela za bogoštovlje i nastavu, odpisom od 23. ožujka br. 1220 potvrđen. Pošto je isti već 10. ožujka, kao na početku drugoga tečaja na poziv ravnateljstva svoju službu nastupio, to su se tek istoga dana mogli predmeti svrsi shodno porazdieliti.

Pošto je suspendirani ravnatelj *Franjo Zapadlo* već mjeseca listopada svoje službe lišen i pošto je *izviestitelj* ravnateljske poslove već od 7. rujna 1872. obavljao, to ga je slavno gradsko zastupstvo u svojoj dne 12. ožujka 1874. obdržavanoj sjednici pronašlo izabrati definitivnim ravnateljem toga zavoda. Taj izbor pronašla je visoka kr. zemaljska vlada, odiel za bogoštovlje i nastavu, svojim odpisom od 23. ožujka i. g. br. 1219 s dobrenjem uzeti na znanje.

Previšnji godovni dan Njegova ces. kr. apoštolskog Veličanstva, nešega premilostivoga kralja Franje Josipa I.,

i previšnji imendan Njez. c. kr. apoštolskoga Veličanstva, naše premilostive kraljice Elizabete, proslavila je omladina realke svečanom službom božjom u župnoj crkvi.

Dne 26. veljače završeno je prvo poljeće službom božjom i dieljenjem svjedočbah; drugo se je poljeće začelo 2. ožujka, a završilo dne 31. srpnja svečanom službom božjom i „Tebe boga hvalimo“, poslie kojeg su dieljene svjedočbe i nagrade u pojedinih razredih.

Zdravlje medju omladinom bijaše, izuzamži pojedine slučajeve bolesti, povoljno.

F. SLUŽBA BOŽJA.

Svakdanjoj službi božjoj prisustvovala je omladina, izuzamši vrieme zimsko (od 1. studenoga do uskrsa,) svaki dan u 7 i pol satih u jutro pod nadzorom dvaju učiteljah. Nedjeljom i crkvenimi praznici dolazila je mladež kroz cielu godinu u 8 i pol satih k službi božjoj. Propovied bijaše svake nedjelje u devet satih. Uskrsne je nedjelje imala mladež trodnevno vježbanje duhovno i službu božju.

Dan sv. Josipa i sv. Alojsija, zaštitnika mladeži, proslavila je mladež svečanom službom božjom.

Ma Markovo, na spasovske dane molitve i na Tielovo prisustvovala je mladež crkvenim svečanim obhodom.

Dne 2. prosinca slavila je omladina 25. godišnjicu vladanja Njegova cr. kr. apoštolskoga Veličanstva, našega premilostivoga kralja Franje Josipa I. svečanom službom božjom.

F. IZPITI.

Izpite iz vjeronauka za prvo poljeće položili su rimo-katolički učenici dne 14. veljače, a za drugo poljeće 18. srpnja pod predsjedničtvom prečastnoga zač. kanonika g. Josipa Jankovića u prisutnosti ravnatelja i razrednikah.

Učenici izraelitskoga vjeroizpovjedanja izpitani su iz vjeronauka od vjeroučitelja i nadrabina Sam. Spitzera za prvi tečaj dne 8. veljače, a za drugi tečaj dne 12. srpnja u prisutnosti ravnatelja i učiteljah razrednikah.

Javni ispiti iz svih predmeta obavljani su za prvo poljeće 24. i 25. veljače, a u drugom poljeću 28. i 29. srpnja pod predsjedništvom pogl. gospodina gradonačelnika Živanovića i u prisuću povjerenstva gradskoga zastupstva.

Pismeni ispiti obdržavani su u I. poljeću od 15. do 20. veljače, a za II. poljeće od 30. lipnja do 4. srpnja. Ustmeni pre-mjestni ispiti iz svakoga učevnoga predmeta bijahu od 13.—25. srpnja u prisutnosti ravnatelja.

G. VAŽNIJE NAREDBE,

stigle ove godina na ravnateljstvo:

1. Vis. kralj. zem. vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, riešenjem od 28. kolovoza 1873 br. 3318 primila napredak i pohvalno čudredno stanje ovoga zavoda na povoljno znanje.
2. Vis. kr. zem. vlada, odjel za boštovje i nastavu, naredbom od 28. kolovoza 1873. br. 3586. odredjuje glede svetkovanja blagdanah i svetačnih danah obreda grčko katoličkoga.
3. Vis. kr. zem. vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, odpisom od 26. kolovoza 1873. br. 3472, dozvoljava uporabu knjige: „Dr. Antuna Majera Fizika za male gimnazije i realke, drugo po českom preradjeno izdanje od Ivana Pexidera profesora kr. gimnazije zagrebačke.“
4. Vis. kr. zem. vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, odpisom od 13. rujna 1873 br. 2628, odobrava promjene u naukovnoj osnovi za školsku godinu 187³/₄.
5. Vis. kr. zem. vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, odpisom od 24. rujna 1873 br. 2985, preporuča pohrvaćen Ljudevitom Modcem drugi i treći dio Šubertovoga prirodopisa.
6. Vis. kr. zem. vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, riešenjem od 17. listopada 1873, br. 4380 odobrava razredbu učevnih urah za školsku godinu 187³/₄.
7. Vis. kr. zem. vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, riešenjem od 21. studenoga 1873 br. 5049. na predlog ravnateljstva odredjuje, da najmanje svakih 14 danah razrednici imaju držati razredne sjednice.
8. Vis. kr. zem. vlada, odjel za bogoštovje i nastavu, odpisom od 2. siečnja 1874 br. 5625 iz 1873 dostavlja znanja i točnoga obdržavanja radi prepis naredbe u pogledu naplate pristojbah opredijeljenih za proglašivanje službenih oglasah.

9. Vis. kr. zem. vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, odpisom od 2. siječnja 1874. br. 4439 iz 1873, preporučuje za učevenu porabu drugi svezak njemačke vježbenice od V. Lipeža.
10. Vis. kr. zem. vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, odpisom od 23. siječnja 1874 br. 292 naredjuje, kako se imadu sbornici zakonah čuvati i vezati.
11. Vis. kr. zem. vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, rješenjem od 9. ožujka 1874. br. 1013 uzima na znanje uspjeh nastave i čudoredno stanje zavoda u prvom poljetju.
12. Vis. kr. zem. vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, odpisom od 12. travnja 1874 br. 603 objavljuje zidne tabele metričkih mjerah i utezah sa hrvatskim nazivljem, izdane od Ernesta Natthey-Queneta u Gracu.
13. Vis. kr. zem. vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, rješenjem od 9. srpnja 1874 br. 3594 odobrava naučnu osnovu za školsku godinu 1874/5 s njekojimi izpravci.

H. Statistički pregled.

I. Broj učenikah	U razredu				Svega
	I.	II.	III.	IV.	
Upisanih tečajem školske godine	42	35	25	20	122
Opetovnjakah	5	3	2	—	10
Premještenih iz nižih razredah	—	30	18	19	67
Od inud pristupilo	37	2	5	1	45
Tečajem školske godine izostalo	4	—	2	1	7
Broj učenikah koncem II. poljeća	38	35	23	19	115
Broj učenikah koncem lanske godine	41	29	36	—	106
Prama tomu ove godine više ili manje	—3	+6	—13	+19	+9
2. Po vjeri.					
Rimo-katolikah	26	25	21	16	88
Grčko-iztočnjakah	1	—	2	2	5
Izraelitjanah	11	10	—	1	22
3. Po zavičaju.					
Iz trojedne kraljevine	32	26	18	18	94
Iz drugih zemaljah monarkije	6	9	4	1	20
Iz inozemstva	—	—	1	—	1
4. Po napredku.					
Prvoga reda s odlikom	5	2	2	7	16
Prvoga reda	27	26	16	12	81
Popravnikah	5	5	3	—	13
Drugoga reda	—	—	1	—	1
Trećega reda	1	2	—	—	3
Neizpitanih	—	—	1	—	1

J. PODPORE I NAGRADE.

Jefto Zaharić, učenik III. razreda, uživa *podporu Putnikovu* u svoti od 150 fl. a. v. na godinu.

Gillingov stipendij, sastojeći od kamatah glavnice od 1200 fl. a. v. u razteretnicah, podjelio je poglaviti gospodin *Nikola Živanić*, gradonačelnik osječki, na predlog učiteljskoga sбора *Bratoljubu Meizneru*, učeniku IV. razreda.

Ravnatelj je realke podjelio ručnu podporu **Humlovu**, sastojeću u kamatah jedne razteretnice od 100 fl., za ovu godinu *Milanu Juraniću*, učeniku I. razreda.

Slavno je gradsko poglavarstvo doznačilo u zakladnici opredjelenih 30 fr. a. v. za nabavu školskih nagradnik knjigah, Kupljenimi za taj novac knjigami nagradjeni su učenici:

iz IV. razreda: **Popović Otto**, **Šmiermund Sbiljan**, **Maulbek Bratoljub**, **Hasenay Dragutin**, **Froš Karlo** i **Herzog Isidor**;

iz III. razreda: **Paić Dionis** i **Kozma Dragutin**;

iz II. razreda: **Krausz Alberto** i **Kohn Ljudevit**;

iz I. razreda: **Gašparac Ivan**, **Hankony Stjepan** i **Somer Vuk**.

Gospodin **Antun Truhelka**, učitelj pučke učione u tvrdjavi osječkoj, poklonio je 10 komada svoga Krasnoslova, da ih ravnatelj podjeli medju valjane učenike. Ravnatelj nadario je sljedeće učenike:

iz III. razreda: **Brandeker Josipa** i **Baukovac Alfreda**;

iz II. razreda: **Fischer Danila** i **Vincenz Josipa**;

iz I. razreda: **Šwarz Alexa**, **Vittner Sebastijana**, **Fürlinger Eda**, **Zentner Milana**, **Landsinger Gejsa** i **Lučić Franja**.

Ravnateljstvo se u ime omladine svim darovateljem najtoplije zahvaljuje.

K. Poredanje učenikah po čudorednosti i napredku.

Četvrti razred.

Popović Otton iz Broda.

Šmiermund Sbiljan iz Dolnjega Miholjca.

Maulbek Bratoljub iz Osieka.

Hasenay Dragutin iz Osieka.

Froš Dragutin iz Pečuha.

Herzog Isidor iz Vučina.
Meixner Bratoljub iz Osieka.
 Stier Adolfo iz Čepina.
 Foller Dragutin iz Osieka.
 Brun Schmid Viktor iz Županje.
 Meixner Koloman iz Osieka.
 Portner Franjo iz Osieka.
 Pauše Cvietko iz Osieka.
 Kallivoda Ladislav iz Osieka
 Zangel Ljudevit iz Osieka.
 Petrović Lazar iz Osieka.
 Folk Eugen iz Osieka.
 Zangel Mijo iz Osieka.
 Springer Josip iz Osieka.

Treći razred.

vitez **Paic Dionis** iz Otočca.
Kozma Dragutin iz Orahovice.
 Šarnbek Ivan iz Vinkovacah.
 Brandeher Josip iz Vukovara.
 Zaharić Jefito iz Dalja.
 Baukovac Alfred iz Osieka.
 Maulbek Viktor iz Osieka.
 pl. Reisner Viktor iz Osieka.
 Veichand Jakov iz Osieka.
 Knobloch Roberto iz Gjurgjeva u Vlaškoj.
 Majling Ante iz Osieka.
 Volfshütz Franjo iz Osieka.
 Unkelhäuser Adam iz Vukovara.
 Šmiermund Kornel iz Doljn. Miholjca.
 Bosanac Julij iz Bizovca.
 Janković Ladislav iz Osieka.
 Vibiral Franjo iz Osieka.
 Vitt Ladislav iz Mohača.
 Sijarto Mirko iz Osieka.
 Stumpf Josip iz Osieka.
 Veichand Tomo iz Beča.
 Haselnus Jakov iz Beča.

Neizpitan radi bolesti:

Grünwald Franjo iz Našicah.

Drugi razred.

Krausz Alberto iz Osieka.
Kohn Ljudevit iz Osieka.
 Fišer Danilo iz Osieka.

Vincenz Josip iz Osieka.
 Freundlich Bernardo iz Šljivoševacah.
 Volschütz Ante iz Osieka.
 Novotny Dragutin iz Zagreba.
 Eisler Lavoslav iz Osieka.
 Schwarz Maksim iz Osieka.
 Spiller Hugo iz Osieka.
 Kail Franjo iz Biele crkve.
 Unterweger Kazimir iz Osieka.
 Pletz Josip iz Osieka.
 Placeriano Edo iz Osieka.
 Vlasak Franjo iz Laškopolja u Ugarskoj.
 Stijasny Dimitar iz Dalja.
 Börec Stevo iz Osieka.
 Knobloch Rude iz Zemuna.
 Baukovac Oskar iz Osieka.
 Grün David iz Pakša u Ugarskoj.
 Urban Matija iz Osieka.
 Veisz Josip iz Hedješa u Ugarskoj.
 Srebrić Stiepan iz Zagreba.
 Spitzer Ante iz Mohača.
 Pisarović Rudolfo iz Osieka.
 Majer Hermann iz Schwarzbacha u Austriji.
 Piperger Miroslav iz Osieka.
 Langer Alfred iz Rudnice.
 Kunst Mato iz Osieka.
 Šimon Makso iz Osieka.
 Kern Skender iz Vukovara.
 Krmpotić Gjulo iz Valpova.
 Piller Stiepan iz Osieka.
 Kuzma Stiljan iz Olomuca.
 Deutsch Franjo iz Eugenfala.

Prvi razred.

Gašparac Ivan iz Fužine u Hrvatskoj.
 Hankony Stiepan iz Feričanacah.
 Juranić Milan iz Osieka.
 Somer Vuk iz Djakova.
 Švarz Aleksa iz Osieka.
 Vittner Sebastijan iz Jarminje.
 Furlinger Edo iz Hrastnika u Štajerskoj.
 Zentner Milan iz Osieka.
 Landsinger Gejsa iz Vukovara.
 Lucić Franjo iz Djakova.
 Culak Ante iz Karlovca.
 Kronberger Ognoslav iz N. Alada u Ugarskoj.
 Meixner Vjekoslav iz Osieka.
 Poturičić Ante iz Margite u Banatu.

Hrvatić Živko' iz Levanske varoši.
 Hoffman Rude iz Dalja.
 Mergenthaler Adam iz Osieka.
 Singer Julij iz Osieka.
 Pinterić Joso iz Osieka.
 Herzog Milan iz Osieka.
 Šneider Adolfo iz Osieka.
 Poljak Bogumil iz Djakova.
 Muk Franjo iz Osieka.
 Vamošer Mavro iz Djakova.
 Heraut Ante iz Osieka.
 Reichsmann Jakov iz Djakova.
 Bōrec Milan iz Osieka.
 Veber Josip iz Oravice u Banatu.
 Šöpfer Franjo iz Osieka.
 Floršić Lavoslav iz Osieka.
 Havel Adolfo iz Oravice u Banatu.
 Rajman Franjo iz Osieka.
 Handler Ferdo iz Osieka.
 Krvarić Vladoje iz Osieka.
 Rosenberg Naťan iz Palanke.
 Jakob Josip iz Osieka.
 Šuch Franjo iz Dalja.
 Maričić Krunoslav iz Osieka.

NA ZNANJE.

Školska godina 1874/5 početi će dne 1. listopada zazivanjem Duha svetoga. Svaki učenik, želeći, da se u realku primi, imade se u ravnateljskoj pisarni 29. i 30. rujna upisati. Učenici, koji žele stupiti u I. razred, imadu doći sa svojimi roditelji ili skrbnicima i sa sobom donieti krstni list i svjedočbu, da su *dobrim uspjehom* svršili IV. razred na glavnoj učionici, te će se morati podvrci svi bez iznimke propisanomu prijamnomu izpitu, koji će dokazati, da li se mogu primiti.

Konačno se daje na znanje, da su dogovori glede povišenja realke, odnosno otvorenja V. razreda, jur započeli, te je nade, da će se V. razred već 1. listopada otvoriti. Učnikom i roditeljem, kojih se ovo tiče, obznaniti će ravnateljstvo putem novinah na vrijeme uspjeh ovoga dogovaranja.

U Osieku 31. srpnja 1874.

Josip Vitanović,
 ravnatelj.

